

**lauantai 5.7.2025**  
**aamuseurat klo 8.30**  
**Lauri Grünthal**

Jos olemme matkalaisia, matkalla, mikä ja missä on ”perillä”?

Työskentelen itse opettajana. Talvisin lukiossa ja kesäisin rippikouluissa, viimeksi pari viikkoa sitten päättäneillä leireillä Aholansaassa. Siellä rippikoulun päiväohjelmaan kuuluvat erottamattomasti kinkerit, jossa leiriläisten ja isosten kanssa keskustellaan erilaisista esiin nousseista kysymyksistä. Monet peruskysymyksistä pysyvät samoina vuodesta toiseen: mikä on elämän tarkoitus, miksi hyvä Jumala sallii maailmassa niin paljon pahaa, mikä on isosten lempisiioninvirsi? Yksi näistä vakiokysymyksistä, joka itseäni haastaa vuosi toisensa jälkeen, on ”Mistä Siionin virsien nimi tulee eli mikä on Siion?”

Kysymys liittyy matkalaisuuteen olennaisesti. Vakiovastaukseni kuuluu tiivistetysti niin, että Siion on Vanhan testamentin kertomuksista juontuva vertauskuva taivaan valtakunnalle, jonne matkamme ehkä kerran yksin armostaan päättyy. Syntien ja epäoikeudenmukaisuuksien täyttämän maallisen maailman, Baabelin, vastakohta. Perillä olo.

Huomaan, etten ole kuitenkaan tyytyväinen tähän ajatukseen. Millaista on elämä, jos sen merkitys muodostuu matkalla olemisesta? Prosessista, jossa katse on kaukaisuudessa, perillä, ja jonka olennaisena sisältönä on perillepääsyn odottaminen ja toivominen?

Olen siinä mielessä etuoikeutettu ja onnekas, että nykyisten elinajanodotteiden valossa minulla on, jos Jumala suo, tätä maallista vaellusta edessäni vielä sangen monta vuosikymmentä. Näin ollen kristillisessä kielessä usein käytetty ja Siionin virsissäkin paljon toistuva matkalaisuus-, ikävöinti- ja taivaankotiretoriikka vaivaa minua. Olen huono ikävöimään iäisyyteen ja sitä paitsi viihdyn täällä maallisessa Baabelissa varsin hyvin. Olen elämässäni saanut jo tähän mennessä kokea valtavan paljon hyvyyttä, rakkautta ja hienoja hetkiä, ja minun on vaikeaa ajatella, että varsinainen autuus koittaisi vasta ehkä joskus jossain perillä. En oikeastaan koe olevani maan päällä muukalainen.

Noin kaksi ja puoli vuotta sitten sain osallistua kirkkomme edustajana Luterilaisen maailmanliiton järjestämään, nuorille kirkollisille vaikuttajille suunnattuun rauhanlähettiläskoulutukseen Ruandan pääkaupungissa Kigalissa. Opin parin viikon aikana valtavasti konflikteista, niiden ratkaisusta, anteeksiannosta ja globaalista rauhantyöstä, vallasta ja vastuusta, Siionista ja Baabelista maan päällä. Minulle valkeni, miten kaukana ja toisaalta lähellä Jumalan valtakunta täältä paikoin on ja kuinka pitkä ja vaivalloinen matka sinne voi jostain – ja erityisesti täältä, omasta globaalin epäoikeudenmukaisuuden varaan rakentuneesta yltäkylläisyydestämme ja ylikulutuksestamme – olla.

Eri puolilta maailmaa tulleet uudet ystäväni kertoivat Ruandassa omista kokemuksistaan erilaisista konfliktitilanteista. Puhuttiin rauhasta ja sen rakentamisesta: sukupuolistuneesta väkivallasta, ilmastoepäoikeudenmukaisuudesta ja aavikoitumisesta, länsimaisten suuryritysten vallasta, koulutusjärjestelmän rakentamisesta, sovintoprosessista kansanmurhan jälkeen. Toiveet eivät olleet mahdottomia eivätkä ensimmäiset askeleet kohti Jumalan valtakuntaa liian suuria: ”kaikki, minkä tahtoisitte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille”. Samalla yhteiset keskustelut, illanvietot, hartaudet ja messu olivat sellaista autuutta, johon tunsin tuskin olevani oikeutettu. Näkymiä siihen, millaista voisi olla perillä.

Globaalista rauhantyöstä opin esimerkiksi sen, ettei rauhaa pidä ajatella niinkään saavutettuna lopputuloksena, vaan jatkuvana prosessina. Ehkä sama pätee perillä oloon? Mitä, jos matkustaa voisikin niin, että samalla olisimme paikoin jo perillä?

Jos olemme matkalla, voisiko ”perillä” siis olla jo täällä, aivan kulman takana, yhden askelen päässä? Seuraavassa anteeksipyyntöissä, ystävällisessä katseessa, avun tarjoamisessa? Oman virheen tunnustamisessa, periksi antamisessa, omien etuoikeuksien huomaamisessa ja omasta jakamisesta? Unelmissa oikeudenmukaisemmasta, yhdenvertaisemmasta ja kestävämmästä maailmasta? Siinä, että yrittäisimme nähdä Kristuksen katsovan takaisin jokaisesta kaltoin kohdellusta tai, mikä vielä vaikeampaa, kohtelijasta?

Lopulliseen autuuteen ja kokonaan perille pääseminen, jos sellaista on, ei ole ainakaan meistä itsestämme kiinni. Matkanteon mielekkyys puolestaan on sitä mitä suurimmissa määrin, vaikka lähimmäisen rakastaminen, paremman maailman rakentaminen ja Jumalan valtakunnan todeksi eläminen täällä maanpäällisessä maailmassa on paljon vaikeampaa kuin perille pääsyn odottelu. Voisimmeko matkalaisina siis tähdätä perille jo matkan aikana?

Kuten eräs kotimainen suosikkiyhtyeeni laulaa: ”Perillä on tuolla edessämme jossain, mennään, mutta ajetaan hiljempaa. Toivon, ettei matka loppuis ollenkaan”. Tai, kuten eräällä viisaalla rippikoulutyötoverillani on tapana siteerata Luukkaan evankeliumia: ”Ei Jumalan valtakunta tule niin, että sen tulemista voidaan tarkkailla. Eikä voida sanoa: ’Se on täällä’, tai: ’Se on tuolla.’ Katsokaa: Jumalan valtakunta on teidän keskellänne.”

Jos olemme matkalla, mikä ja missä on ”perillä”?